

SĂMĂNĂTORUL

Redactor responsabil:
Dr. ENEA POPA
Redacția: Str. Petru Maior No. 7.
Administrația: Str. Gh. Coșbuc, 34

Foaie culturală-politică. Apare
săptămânal sub conducerea
unui comitet

ABONAMENTUL:
Pe an 100 Lei
Pe 1/2 an 50 Lei
Pe 1/4 an 25 Lei

Iubiți alegători!

Guvernul liberal și în cele din urmă zile ale sale își bate joc de țară. Căci fixarea alegerilor comuna le acum când guvernul liberal nu mai are decât vreo 2-3 săptămâni până când trebuie să părăsească cârma țării, nu e decât o bătaie de joc. Guvernul dlui Brătianu nu s'a mulțumit cu nelegiuirile de până acum, ci a trebuit să vie cu una nouă.

Ei bine, iubiți alegători, să vii și să fixezi alegerile comunale acum când nu mai ai decât câteva zile până la plecarea rușinoasă dela cârma țării, ne îndreptățește să credem, că dl Brătianu și cei din jurul d-sale cred despre poporul nostru, că e o turmă fără nici o conștiință cu care se pot juca cum vreau și de care și pot bate joc după bunul lor plac. Poate liberalii mai cred, că punând în mișcare administrația — la noi unii dintre dnii primpretori au pornit deja pe sate ca să compună listele liberale — că întrebându-i toate mijloacele de corupție, ca bani, beutura și altele, vor putea înșela din nou poporul și vor putea falsifica alegerile mai rău ca în 1922.

Știm bine, că secretarii lucră deja la listele de candidare, punând pe ele oameni fruntași și de ispravă ai comunelor noastre, cari n'au fost niciodată și nu sunt nici acum liberali. Dar unde se va începe ticăloșia va fi acolo, că după ce se vor vota aceste liste, liberalii vor spune, că s'au votat listele liberale și astfel ei au eșit biruitori. De aceea vă sfătuim să fiți cu foarte mare băgare de seamă și să nu permiteți, ca guvernul, prin autoritățile țării, să recurgă la această mizerabilă șarlatanie și să falsifice din nou alegerile. Grijii bine, fiți cu ochii în patru și nu lăsați, ca guvernul să recurgă la această josnică și mișelească apucătură turcească.

Iubiți alegători! În fața acestor stări de lucruri, noi ne ținem de datorie să vă spunem un cuvânt răspicat. În alegerile ce urmează să se țină nu vă mai luați după vorbele deșerte ale tuturor politicianilor, cari se coboară în mijlocul vostru cu gura de aur și plină de promisiuni, dar cu suflet de lup răpitor. Nu mai dați crezare celor, cari pe timpul alegerilor vă făgăduesc marea și sarea și după alegeri nu se mai arată printre voi și nu vă dau nimic. Alăturați-vă la oamenii de cari îi cunoașteți și despre cari știți că sunt alături de voi atât la năcazuri cât și la voie bună. Feriți-vă de foc de aceia cari știți că v'au tras pe sfoară sau despre cari știți că sunt obicinuiți cu astfel de ap'e urâte. Puneți la o parte orice lășmăni și certe mărunte personale

și vă uniți sub un singur steag în fața luptelor politice, cari ne bat la ușă. Uniți-vă și vă strângeți rândurile în partidul național.

Dacă ești certat cu cineva pentru un lucru mai mic sau mai mare, nu alerga în altă tabără politică numai din cauza acestei certe, ci mergi acolo unde te mână sufletul tău, inima și convingerea ta. Și dacă fiecare va lucra după glasul sufletului său, atunci e sigur că fiecare numai cu partidul național poate merge.

De felul cum veți înțelege să vă faceți datoria de alegători atârnă binele acestei țări și binele vostru.

Noi vă chemăm cu sinceră căldură în rândurile partidului național, care săptămâna trecută a ajuns la deplină înțelegere cu partidul țărănesc și astfel aceste două partide vor fi chemate peste câteva săptămâni la guvern și e o datorie sfântă a noastră să sprijinim aceste două partide în alegerile ce vor urma în curând. Suntem în fața unei noi vieți politice și trebuie să ne arătăm vrednici de evenimentele în fața cărora stăm.

Sus deci inimile și cu Dzeu la luptă vrednică pentru partidul național.

„Partidul național român”
Reghin.

1. Candidarea trebuie făcută cu cel puțin 8 zile lucrătoare înainte de termenul alegerii. Adică lista cu numele celor pe care voți să-i alegeți, trebuie înaintată până în ziua de 8 Februarie cel mai târziu.

2. La sate și în orașele, care nu-s reședință de județ sau municipii, lista cu candidații trebuie să fie dusă și prezentată la Judecătoria de Ocol, până la 8 Februarie. În orașele reședință de județ și în municipii lista de candidare trebuie înaintată prim-președintelui Tribunalului.

3. Lista de candidare trebuie făcută în 2 exemplare (de două ori) în scris, introducând în ea numele candidaților la consiliul comunal. La sate, trebuie să fie 9 și încă 3 supleanți.

4. Cei puși pe listă pentru a fi aleși consilieri, și la sate și la orașe, trebuie să fi împlinit 25 ani și să știe scrie și citi.

5. Ei trebuie să dea o declarație, fie toți la odată, fie deosebit, că primesc candidatura. Declarația trebuie să o facă înaintea notarului comunal, or înaintea judecătorului de ocol.

6. Declarația de mai sus trebuie alăturată la lista de candidare, și prezentată de-odată judecătorului de ocol.

7. Nime nu poate fi pus pe două liste de candidare. Dacă se vor găsi astfel de liste, nu va fi luată de bună decât una, și anume cea care a fost prezentată mai întâi judecătorului de ocol, cealaltă, nu se va mai socoti de bună.

8. Listele care cuprind mai mulți ori mai puțini candidați decât sunt prevăzuți în lege, adică 9 și 3 supleanți, se nimicesc. Asemenea și toate listele care nu întrunesc cele spuse în punctele de până aci.

Prezentarea candidaturii pentru (alegerile dela sate.

1. Listele de candidare în toate satele trebuie să fie iscălite de cel puțin 25 de alegători.

2. Ei vor trebui să iscălească în fața notarului, care e dator, după lege, să certifice pe listă că cei ce au iscălit sunt alegători și că e iscălitura lor.

3. În mână cu această listă de candidare, și cu declarația celor candidați că primesc să fie aleși, cel puțin doi din cei 25, se prezintă la judecătorul de ocol și înaintează candidatura până cel mult la 8 Febr. Cei doi cari duc candidatura să aibă certificatul de alegător. (Dacă l-au putut scoate dela Primărie, căci aici legea se bate în cap, când spune că Primăria nu-i obligată să împartă certificatele decât cu 3 zile înainte de alegere, iar aci

Indrumări pentru alegerile comunale

Alegerile comuna le, atât la sate cât și la orașe, cari se vor ținea între 18 și 20 Februarie, erau să aibă loc în toamna trecută. Guvernul, nesimțindu-se atunci destul de pregătit pentru ele, le-a tot amânat. Acum, că și-a lucrat bine oamenii din administrație cum să facă, ce să dreagă pentru a eși învingător din alegeri, a hotărât să le țină. L-a încurajat la asta și înțelegerea pe care se spune că a făcut-o cu partidul unguresc din Ardeal și Banat, ca să pună liste comune, mai ales în orașe, unde, în cele mai multe, cetățenii români sunt mai puțini decât cei de altă limbă.

După cum am arătat încă în toamna trecută, când era vorba să se facă alegerile comunale, noi nu voim să aducem desbinarea pe partide în alegerile dela sate. Socolim că e o crimă națională să se împartă locuitorii unui sat pe partide și așa să voteze pe cei ce vor conduce satul.

În aceste alegeri la sate n'are ce căuta decât o singură țintă; sătenii alegători să aleagă pe cei **mai cinstiți și mai destoinici** locuitori din comună în consiliile comunale (vechea reprezentanță comunală.)

De aceea, ca și în toamnă, spunem și azi alegătorilor: **cu învoirea satului întreg faceți-vă lista cu oamenii cei mai de omenie și mai destoinici.**

1. Alegători pentru alegerile comunale, la sate ca și la orașe, sunt aceia cari sunt luați în listele de **alegători întocmite în toamna trecută.**

2. Fiecare alegător trebuie să aibă **cartea de alegător (certificat).** Legea spune că la sate primăriile trebuie să împartă cărțile de alegător tuturor celor luați în listă, cel puțin cu **trei zile înaintea zilei în care se țin ale-**

gerile. Sfătuim pe oameni să-și ceară fiecare din bună vreme, dela primărie, cartea de alegător, să nu se lase pe cele din urmă trei zile înainte de alegere, când poate, n'ar mai găsi acasă pe primar și notar.

3. Dacă nici primăria n'a împărțit v' unui alegător certificatul, și nu i-l dă dacă merge în persoană să-l ceară, să se ducă la alegere **fără certificat, și să ceară** a fi lăsat să voteze pe baza listei în care e luat.

4. **La alegere fiecare alegător se duce cu cartea de alegător.**

5. Votarea se face așa: Președintele alegerii îi de o pecetie (un sigil) și o coală de hârtie în care sunt tipărite o listă, două, ori trei, de candidare. El va apăsa pecetea pe lista pe care vrea s'o voteze. Apoi împăură coala în patru, cu tipăritura înlăuntru, și o aduce președintelui.

6. Nu se poate vota decât pe listele pe care le dă președintele alegerii.

7. Din lista pe care vrei s'o votezi nu poți șterge nici un nume. Că de ștergi pe unul, i-ai șters pe toți, și votul nu-ți se socotește.

La orașe

1. Alegători sunt cei introduși în listele întocmite toamna trecută.

2. Certificatele de alegător e obligată să le distribuie primăria, cu cel puțin trei zile înainte de ziua alegerii.

Mai bine să se intereseze fiecare alegător și să-și ceară în persoană certificatul. Dacă nici primăria nu le-a împărțit, nici alegătorul nu și l-a ridicat până cu 3 zile înainte de termenul alegerii, alegătorii din comunele urbane, reședințe de județ și municipii, își vor putea ridica certificatul dela judecătoria de ocol respectivă, unde în temeiul legii, trebuiesc depositate certificate cari n'au ajuns la destinație.

„Crema Fantasia”

este neintrecută, după a cărei întrebuințare pielea devine fină, catifelată, dispar toate necurățeniile feței. Să poate comanda și prin poștă dela Depozit pentru REGHIN și jur la

FARMACIA NEAGOS
TG.-MURES, TELEFON No. 130.
FARMACIA MERA

cere să fie depusă candidatura cu 8 zile înainte de alegeri. Dar cei doi, dacă nu le-au dat certificatul, se vor prezenta și fără el.)

4. Dacă notarul din sat nu vrea să atesteze iscălițiunile celor 25 cari fac candidatura, se vor prezenta toți cei 25, cu certificatele de alegător, la judecătorul de ocol. (Dacă n'au încă certificate, fiindcă primăria nu li le-a

dat, se vor prezenta și fără ele. Vina e a legii nu a lor.)

Aceste sunt lucrurile cele mai de căpetenie care trebuiesc știute în legătură cu alegerile comunale. Pentru orice informațiuni alegătorii să se adreseze la organizația partidului din fiecare plasă. Indrumări de mai sus sunt potrivite pentru toate județele.

Înțelegerea național țărănistă

Un act de cea mai mare importanță politică s'a petrecut în săptămâna trecută, încheindu-se înțelegerea definitivă între partidul național și cel țărănesc. Toate încercările făcute de către liberali și de către avaresceni, ca să împiedece această înțelegere, așteptată de țara întreagă, nu au putut să oprească pe fruntașii ambelor partide ca să-și întindă mâna de frățielate pentru lupta comună în contra guvernării actuale. Ne bucurăm din toată inima când putem vesti această știre despre unirea acestor partide cu adevărat democratice, fiindcă suntem cu toții sătui de vecinicile încălcări de legi samavolnicii și năcazuri abătute asupra noastră și nutrim convingerea sigură, că prin schimbarea de guvern, țara va ajunge la o viață de stat mai fericită.

Schimbarea de guvern trebuie să se întâmple cât mai curând și cărma țării va fi încredințată bărbaților luminați ai partidelor național-țărănesc. În jurul acestor partide mari și puternice trebuie să lupte fiecare bun român pentru mântuirea țării.

Iată că liberalii au de gând să facă alegerile comunale în așa fel, că au dat ordin tuturor deregătorilor admi-

nistrative ca să se pună liste „oficiale” făcute de primpretori și notari, cu cari ar vrea să strige apoi în gura mare, că au reușit la alegerile comunale. În felul acesta dâșii ar voi să rămână la conducere pentru ca să poată face alegerile generale de deputați și senatori și să siluiască din nou voința țării prin furt de urne, omor și teroare, cum au făcut-o în alegerile trecute. D zeu ne va feri de nepăstă.

Averescanii văzându-se înșelați de liberali, cu cari au nădăjduit până acuma să ajungă la cărma țării, iată că se lapădă de dâșii și bătrânul general Averescu se imbie partidelor național și țărănesc, ca să poată sta alături de aceste partide. Câtă schimbare!

Ne aflăm în plină luptă electorală pentru alegerile comunale și acolo unde prin volenția deregătorilor administrative suntem siliți să punem listă separată suntem siguri de învingere, pentru că întreg poporul acestei țări nu mai poate avea încredere decât în fruntași cari luptă în partidele democratice unite național și țărănesc, dela cari așteptăm salvarea țării.

Delafrațe.

O coșniță țărănească.

Puțini stupari avem azi prin satele noastre. Numărul lor scade an de an. În curând vom ajunge să avem ținuturi întregi fără albine. Albina e socotită de țărani noștri ca o muscă de nimica și nevrednică a o îngrijii. Îngrijirea ei azi nu mai rentează. Ne pierd stupii, că nu mai sunt în stare a-și câștiga nici miere de iernat.

Și cu toate acestea azi nu e un alt ram de plugărie, care să ne aducă atâta folos ca stupării. Nu vreau să mă opresc mai îndelungat la folosul ce-l aduce la însemnarea diferitelor soiuri de trifoaie, mazărice, lucernă, pomi și flori și prin aceasta la îmbunătățirea livezilor și roada de poame, ci vreau să vă spun că din nimic nu poți face bani așa de ușor și încă mulți, ca din albinărit. Pădurile, bercurile, livezile, răzoarele și grădinile noastre de aici din părțile Reghinului au încă miere în preț de sute de mii de lei. Miile acestea nu e cine să le adune. Mierea asta se uscă an de an și la pierderea asta nu se gândește nimeni. Nu e vina albinei, ci e vina noastră. Ea e tot așa de sprintană, harnică și cuminte ca pe vremea părinților noștri și că ea nu mai rentează nu e ea de

vină, ci noi, căci nu știm stupări.

Azi nu se mai poate stupări cu ori și ce coșniță ca înainte de asta cu 40—50 ani. Hotarul nostru plugăresc e cu totul deosebit de cel de-atunci. Au dispărut acum fânețele fără sfârșit, pădurile nu mai au poeni, teiul, salca și plopul de sute de ani azi nu ne mai împodobesc satele și pădurile. Vremea e capricioasă și înfloritul florilor scurt și conturbat adese de brumă și ploii. În lumea asta schimbată e firesc că și stupăritul trebuie să se schimbe, Țăranul însă, cu firea sa conservatoare n'a schimbat nimic în stupărit, și așa, pe încetul, a trecut din mâna țăranului în a intelectualilor. Azi stuparii cei mai mulți îi găsim între oamenii cu carte și aproape toți aceștia stupăresc în coșnițe alcătuite cu mare chibzuială și cheltuială. Toți stuparii aceștia cunosc adevărul dogmatic, că azi fiecare țară, fiecare ținut, își are coșnița sa potrivită numai ținutului acestuia.

Mărimea, forma și lumina coșniței de azi trebuie potrivită după flora și clima fiecărui ținut și după gustul marelui public pentru banul cărnia stupărim. Cel ce nu vrea să știe de aceasta,

nu mai stupărească, căci cheltuește numai vreme, bani și osteneală în pustiu. Și Doame, ce lucru puțin e întocmirea coșniței după cerințele acestea!

Năcazurile noastre le a avut și țăranul din America și cât de repede s'a recules el. Azi fermierii din America de sud adună vagoane de miere din stupăriile lor și sute kgrame de ceară. Și să nu vă ispitească cumva gândul, că cu coșnițe domnești, ci numai cu coșnițe simple țărănești.

(Va urma.)

Stuparut Gavril

Știri mărunte.

Roadele beției. Săptămâna trecută s'au săvârșit mai multe omoruri în ținutul nostru. În comuna Deda țăranul Ghid Vasile a tăiat cu cuțitul pe țăranul Oncea Nechifor așa că acesta a rămas mort pe loc. Ucigașul venea beat de la nuntă și întâlnindu-se cu Oncea Nechifor, care era beat și el — așa ni s'a spus — l-a străpuns cu cuțitul și după săvârșirea acestei feroase crime s'a dus la o crișmă unde și-a recunoscut fapta în fața unor tovarăși. Alt omor s'a săvârșit lângă Teaca. Niște țigani, anume, au vândut niște purcei și de bucuria târgului au beut ca aldămaș câteva litre de vinars. Beți ca tunul s'au luat apoi la ceartă și unii din ei au omorât pe țiganul Lăcătuș Noti. Iată unde te duce blestematul de vinars! Feriți-vă oameni buni de-a vă bea mintea, căci omul beat e mai rău ca o fiară. Beția aduce cele mai grozave nenorociri pe capul oamenilor.

Câine turbat. Miercurea trecută un câine turbat a băgat mare spaimă în locuitorii orașului nostru. Câinele turbat a umblat ziua mare prin oraș și a mușcat mai mulți oameni, cari au fost duși îndată la Clinica din Cluj.

Primpretori noi. Aflăm că în locul vacant de primpretor al plasei Reghin de jos a fost numit dl Dr. Coloman Pataky, actual pretor la această plasă. Suntem informați că postul de primpretor la Gurghiu va fi ocupat de d. Dr. Filhpciu din Maramureș, iar cel din Toplița română de dl Greavu, actualul primpretor din Teaca.

Citiți și răspândiți

„Sămănătorul”

„VINUL DE CHINA FERUGINOS”

este cel mai bun leac pentru cei slăbiți și fără poftă de mâncare. Preparatul farmacistului

Neagoș Tg.-Mureș

Se poate comanda prin post. Deposit și la farmacia

MERA REGHIN

„SIRPINOL”-U

este cel mai bun medicament în contra boalelor de plămâni, tusă, — tu convulsivă (măgărească), asthmă și pentru tuberculici. Se află la

Farmacia lui Victor

Mera :-: in Reghin

Cele mai bune si eftine cizme si ghete se afla la

Grigore Moldovan

cizmar

REGHIN, str. Eminescu No. 1.

Cumpărați și vă convingeți

Ori ce mâncărime de piele, râie etc dispăre în decurs de 3 zile întrebându-l alifia

„SCABIOSAN”

preparatul farmacistului

Neagoș Tg.-Mureș

Să poate comanda direct sau la farmacia

MERA Reghin